

มูลฝอยติดเชื้อจัดเป็นมูลฝอยอันตรายที่มีผลกระทบต่อสุขภาพและความปลอดภัยต่อชุมชน หากขาดการจัดการที่มีประสิทธิภาพ การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะศึกษาสถานการณ์และการจัดการมูลฝอยติดเชื้อจากสถานบริการการสาธารณสุขประเภทที่ไม่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน (สถานอนามัยและคลินิกเอกชน) ตลอดจนนโยบาย แผนการดำเนินงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมูลฝอยติดเชื้อที่มีในปัจจุบัน โดยการสอบถามและรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและ/หรือเจ้าหน้าที่ของสถานบริการการสาธารณสุขของรัฐและเอกชนและของราชการส่วนท้องถิ่น(เทศบาล/อบต.) จำนวน 191 คน และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาพบว่า สถานบริการการสาธารณสุขประเภทที่ไม่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืนส่วนมากจะมีการเก็บรวบรวมแยกจากมูลฝอยทั่วไป และมีการจัดที่พักมูลฝอยติดเชื้อไว้เป็นการเฉพาะระหว่างรอการนำไปกำจัด ภาชนะที่ใช้เก็บรวบรวมที่ใช้มากที่สุด คือ ถุงพลาสติก โดยส่วนมากจะนำกำจัดมูลฝอยติดเชื้อเอง วิธีการที่ใช้กำจัดนั้นส่วนมากใช้การเผา โดยสถานอนามัยร้อยละ 83.60 จะใช้เตาเผาแบบบวงชอปูน ส่วนสถานพยาบาลเอกชนร้อยละ 42.42 จะนำไปเผาที่เตาเผาของสถานบริการการสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานอยู่ ส่วนที่เหลือจะถูกทิ้งและกำจัดรวมกับมูลฝอยทั่วไป ราชการส่วนท้องถิ่นที่มีการกำจัดมูลฝอยเองนั้น แต่ใช้วิธีการเดียวกันกับการกำจัดมูลฝอยทั่วไป คือ การฝังกลบและการกองเผากลางแจ้งที่ไม่ถูกหลักสุขาภิบาล จากการสอบถามผู้บริหารและ/หรือเจ้าหน้าที่ของสถานบริการการสาธารณสุขประเภทที่ไม่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืนของรัฐและเอกชน รวมทั้งราชการส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดพิษณุโลกโดยรวมเห็นด้วยต่อการนำหลักการ “ผู้ก่อมลพิษ เป็นผู้จ่าย” รวมทั้งยินดีที่จะจ่ายค่าบริการเก็บขนและกำจัดมูลฝอยติดเชื้อหากจัดให้มีขึ้น (ร้อยละ 92.42)

จากการวิเคราะห์ถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมูลฝอยติดเชื้อพบว่า มีการกระจัดกระจายอยู่ตามกฎหมายต่าง ๆ หลายฉบับ แต่ไม่มีฉบับใดระบุอย่างเด่นชัดถึงวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ โดยในปัจจุบันรัฐบาลให้ความสำคัญที่มูลฝอยติดเชื้อจากโรงพยาบาลเป็นหลัก

T 132068

ส่วนการจัดการมูลฝอยติดเชื้อจากสถานบริการสาธารณสุขประเภทที่ไม่รับผู้ป่วยไว้ค้างคือนั้นยังไม่มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนในนโยบายและแผนการดำเนินงาน และราชการส่วนท้องถิ่นส่วนมากจะให้ความสำคัญกับการจัดการมูลฝอยทั่วไปเท่านั้น จากการวิเคราะห์แนวทางการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อในเขตจังหวัดพิษณุโลกพบว่า การจัดให้มีศูนย์กำจัดมูลฝอยติดเชื้อรวม ตามร่างแนวทางของกรมควบคุมมลพิษสำหรับภาคเหนือเมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วเหมาะสมสำหรับการดำเนินการในระยะยาว ขณะที่การจัดให้มีศูนย์กำจัดมูลฝอยติดเชื้อรวม ณ เตาเผาของโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขที่มีอยู่ทุกแห่งในจังหวัดพิษณุโลก เหมาะสมในการนำมาใช้ในระยะสั้นหรือการแก้ไขปัญหาเร่งด่วน